

Adviescommissie Omgevingskwaliteit Nijmegen

adviescommissie voor cultuurhistorie & ruimtelijke inrichting en vormgeving

secretariaat
postbus 9105
6500 HG Nijmegen

☎ 14024
aon@nijmegen.nl

Aan het College van B&W
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

kenmerk

datum
24-07-2025

onderwerp
Diverse adressen – Kinderdorp te Nijmegen
Het aanwijzen van objecten als monument/stadsbeelden van het beschermingsprocedure Kinderdorp
Positief

Geacht College,

Op 24 juli 2025 hebben wij in de subcommissie Cultuurhistorie van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit bovengenoemde conceptaanvraag besproken. Het plan heeft betrekking diverse adressen binnen Nijmegen en omvat het aanwijzen van nieuwe monumenten ter plaatsen van hieronder genoemde adressen:

- Begraafplaats aan Scherpenkampweg
- Scherpenkampweg 33
- Scherpenkampweg 45
- Schermenkampweg 54-56
- Scherpenkampweg 69
- Scherpenkampweg 71
- Scherpenkampweg 82, 84 en 86
- Scherpenkampweg 29
- Scherpenkampweg 31
- Scherpenkampweg 49
- Scherpenkampweg 51
- Scherpenkampweg 53
- Scherpenkampweg 68
- Scherpenkampweg 70
- Scherpenkampweg 76

Het voornemen tot bescherming is tijdens de vergadering toegelicht door de beleidsadviseurs van de vakgroep erfgoed.
Op uw verzoek hebben wij, met inachtneming van Erfgoedverordening Nijmegen in samenhang met de selectiecriteria zoals vermeld in Beleidsregels selectiecriteria voor aanwijzing van gemeentelijk beschermde monumenten en gemeentelijke stadsbeelden Nijmegen (hierna: selectiecriteria), beoordeeld of de object(en) geschikt zijn om aangewezen te worden als gemeentelijk beschermde monumenten en gemeentelijke stadsbeelden.

Advies 24 juli 2025
Na het bestuderen van de stukken en het horen van de toelichting zien wij aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

- De commissie onderschrijft het voorstel tot aanwijzing van de verschillende objecten als gemeentelijk monumenten in het gebied ‘Kinderdorp Neerbosch’, en onderschrijft dat de gemaakte redengevende omschrijvingen correct zijn.

- Het betreft hier een uniek ensemble van objecten. Het ensemble van de individuele objecten versterkt de onderlinge samenhang en ondersteunt de stedenbouwkundige en cultuurhistorische waardenstellingen. Dit komt correct en duidelijk naar voren in de waardenstellingen van de individuele objecten.
- De commissie wijst erop dat, naast de voorgestelde objecten voor aanwijzing als monumenten, ook de groenstructuren en de padenstructuur relevant zijn omdat dit wezenlijke impact heeft op cultuurhistorische waarden van de monumenten. Wij suggereren om deze ook op te nemen in de redengevende omschrijvingen.
- Hoewel de waardenstellingen in de redengevende omschrijvingen van de individuele objecten ruim voldoende zijn om de aanwijzing als gemeentelijk monumenten te rechtvaardigen, raden wij aan om (in het vervolg) in de redengevende omschrijvingen explicieter aan te geven welke waardevolle onderdelen en aspecten hieraan ten grondslag liggen. Denk hierbij onder andere aan waardevol interieur, waardevolle keldertoegangen, aan- en uitbouwen of bijgebouwen. Dit is een suggestie ter voorkoming van interpretatieverschillen en voor meer duidelijkheid, en vormt nadrukkelijk geen bezwaar tegen de aanwijzingen van deze objecten als monumenten.

<u>Individuele objecten</u>

- Begraafplaats aan Scherpenkampweg
    - De commissie adviseert om de begraafplaats aan te wijzen als gemeentelijk monument voor zijn cultuurhistorische waarden in cumulatie met de stedenbouwkundige waarden, zoals beschreven in de redengevende omschrijving.
    - De commissie oordeelt dat de waardenstelling in de redengevende omschrijving de aanwijzing als gemeentelijk monument rechtvaardigt op grond van de selectiecriteria 1, onder I. en IV. In het bijzonder onderstreept de commissie het belang van het ensemble en historische waarden als zwaarwegende redenen voor aanwijzing.
    - Wel benadrukt de commissie dat het voor de duidelijkheid en rechtszekerheid goed zou zijn om explicieter te benoemen welke waardevolle onderdelen onder meer ten grondslag liggen voor de aanwijzing van de begraafplaats, denk hierbij aan grafstenen en toegangspoorten. Eventueel kan dit worden verduidelijkt door middel van kaartmateriaal. Dit voorkomt volgens ons discussie in het vergunningsverleningsproces.
- Scherpenkampweg 33
    - De commissie adviseert om dit pand aan te wijzen als gemeentelijk monument voor zijn cultuurhistorische waarden in cumulatie met de stedenbouwkundige en architectuurhistorische waarden, zoals beschreven in de redengevende omschrijving.
    - De commissie oordeelt dat de waardenstelling in de redengevende omschrijving de aanwijzing als gemeentelijk monument rechtvaardigt op grond van de selectiecriteria 1, onder I., II. en IV. In het bijzonder onderstreept de commissie het belang van het ensemble, architectuurstijl en cultuurhistorische waarden als zwaarwegende redenen voor aanwijzing.
- Scherpenkampweg 45
    - De commissie adviseert om dit pand aan te wijzen als gemeentelijk monument voor zijn cultuurhistorische waarden in cumulatie met de stedenbouwkundige en architectuurhistorische waarden, zoals beschreven in de redengevende omschrijving.
    - De commissie oordeelt dat de waardenstelling in de redengevende omschrijving de aanwijzing als gemeentelijk monument rechtvaardigt op grond van de selectiecriteria 1, onder I., II. en IV. In het bijzonder onderstreept de commissie het belang van het ensemble, architectuurstijl en cultuurhistorische waarden als zwaarwegende redenen voor aanwijzing.
- Scherpenkampweg 54-56
    - De commissie adviseert om dit pand aan te wijzen als gemeentelijk monument voor zijn cultuurhistorische waarden in cumulatie met de stedenbouwkundige, architectuurhistorische en bouwhistorische waarden, zoals beschreven in de redengevende omschrijving.

    - De commissie oordeelt dat de waardenstelling in de redengevende omschrijving de aanwijzing als gemeentelijk monument rechtvaardigt op grond van de selectiecriteria 1, onder I., II., III. en IV In het bijzonder onderstreept de commissie het belang van het ensemble, architectuurstijl, bouwtechniek en cultuurhistorische waarden als zwaarwegende redenen voor aanwijzing in de redengevende omschrijving.
- Scherpenkampweg 69
    - De commissie adviseert om dit pand aan te wijzen als gemeentelijk monument voor zijn cultuurhistorische waarden in cumulatie met de stedenbouwkundige, architectuurhistorische en bouwhistorische waarden, zoals beschreven in de redengevende omschrijving.
    - De commissie oordeelt dat de waardenstelling in de redengevende omschrijving de aanwijzing als gemeentelijk monument rechtvaardigt op grond van de selectiecriteria 1, onder I., II., III. en IV. In het bijzonder onderstreept de commissie het belang van het ensemble, architectuurstijl, bouwtechniek en cultuurhistorische waarden als zwaarwegende redenen voor aanwijzing in de redengevende omschrijving.
- Scherpenkampweg 71
    - De commissie adviseert om dit pand aan te wijzen als gemeentelijk monument voor zijn cultuurhistorische waarden in cumulatie met de stedenbouwkundige, architectuurhistorische en bouwhistorische waarden, zoals beschreven in de redengevende omschrijving.
    - De commissie oordeelt dat de waardenstelling in de redengevende omschrijving de aanwijzing als gemeentelijk monument rechtvaardigt op grond van de selectiecriteria 1, onder I., II., III. en IV. In het bijzonder onderstreept de commissie het belang van het ensemble, architectuurstijl, bouwtechniek en cultuurhistorische waarden als zwaarwegende redenen voor aanwijzing in de redengevende omschrijving.
- Scherpenkampweg 82, 84 en 86
    - De commissie adviseert om dit pand aan te wijzen als gemeentelijk monument voor zijn cultuurhistorische waarden in cumulatie met de stedenbouwkundige, architectuurhistorische en bouwhistorische waarden, zoals beschreven in de redengevende omschrijving.
    - De commissie oordeelt dat de waardenstelling in de redengevende omschrijving de aanwijzing als gemeentelijk monument rechtvaardigt op grond van de selectiecriteria 1, onder I., II., III. en IV. In het bijzonder onderstreept de commissie het belang van het ensemble, architectuurstijl, bouwtechniek en cultuurhistorische waarden als zwaarwegende redenen voor aanwijzing in de redengevende omschrijving.

<u>Tienhoekige paviljoens</u>
- Scherpenkampweg 29
- Scherpenkampweg 31
- Scherpenkampweg 49
- Scherpenkampweg 51
- Scherpenkampweg 53
- Scherpenkampweg 68
- Scherpenkampweg 70
- Scherpenkampweg 76

    - De commissie adviseert om de bovenstaande acht panden elk aan te wijzen als gemeentelijk monument. Hoewel deze afzonderlijke monumenten individueel zijn beoordeeld, wordt dit in het verslag hier gebundeld vanwege de vergelijkbaarheid van de adviezen voor deze paviljoens. Voor alle bovenstaande panden komen wij tot de volgende advisering:

        - Deze tienhoekige paviljoens vormen een karakteristiek en zeldzaam bouwtype dat enerzijds een duidelijke vertaling vormt van de woongroepen die in deze panden werden gevestigd en anderzijds als typologie van centraalbouw in zorgarchitectuur, met paviljoen Zonnestraal als voorbeeld. Naar oordeel van de

commissie, zijn deze paviljoens niet alleen voor lokaal algemeen belang relevant maar ook voor provinciaal of rijks algemeen belang.
- De commissie onderschrijft de individuele waarden van de paviljoens op zichzelf en als integraal onderdeel van het ensemble van het onderschreven gebied (Kinderdorp Neerbosch).
- De commissie oordeelt dat de waardenstellingen in de redengevende omschrijvingen de aanwijzingen als gemeentelijk monumenten rechtvaardigt op grond van de selectiecriteria 1, onder I., II., III. en IV. In het bijzonder onderstreept de commissie het belang van het ensemble, architectuurstijl, bouwtechniek en cultuurhistorische waarden als zwaarwegende redenen voor de aanwijzingen in de redengevende omschrijving.

Gelet op het voorgaande staan wij positief tegenover het voornemen om de hierboven genoemde panden te beschermen. We vragen aandacht voor de bovenstaande punten en hebben verder vertrouwen in een goede uitwerking daarvan. Het is daarom niet nodig om dit nogmaals bij ons voor te leggen. Wij adviseren derhalve positief.

Namens de Adviescommissie Omgevingskwaliteit,

K. Massen
secretaris